

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez,
a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Háborus lelkiismeret.

Írta: Kosztolánszky István.

A lelkiismeretről beszélni sohase volt annyira aktuális, mint napjainkban. A világháboru nemcsak a reális, hanem a lelki életet is teljesen átváltoztatta. A rombolás, a pusztítás viharával együtt szárnyalt a szabadjára engedett lelkiismeret is s a bosszu, az irigység és a kapzsiság páncélját öltve magára, a sziv, a vagyon, a pénz fölényes hatalmát vevén fegyverül kezébe, népek egzisztenciáját megérintő, országok alapjait sarokban megrendítő kegyetlenséggel sujtott le azok közé, kik éppen csak abban vétkesek, hogy eltűrrik, hogy embernek nevezzék őket.

A pénzre, a vagyonra mindig éhes Moloch az a forrás, melynek vizéből a tág tereken bolyongó lelkiismeret magát felfrissítvén, játszi könnyelműséggel száguld keresztül hiten, reményen, meggyőződésen, becsületen egyaránt. Nincs pihenése, nem eszmél; tetteit nem mérlegeli, csak annak eredményeit, hogy t. i. mennyi gyűlt már egybe. A pénz szagától, piszkától arcát nem fordítja félre, sőt! Nem a szaga, nem a piszka és eredete érdekli, hanem hogy tárcájában tudja, bármikor megsimogathatja és hogy csillogásával, csengésével mindenkét megvásárolhat s kényelmes bársonyszékéből, terített asztal mellől tekinthet a nyomor millióraira, kik a szenvedések kálváriáján csonttá aszva, lázas, epedő tekintettel néznek fel hozzá, a bünei dacára is hatalmas urra.

Valahányszor az ántánt háborus céljait említette, mindig más és más okokat hozott fel annak igazolására, hogy miért kénytelen a végsőkig küzdeni. Üres beszéd. Ha az általa felállított feltétel nem képezte részünkről a

tisztességes béketárgyalásainak megkezdését, ujabbal állt elő. S így folytatja már huzamosabb idő óta, mondván, ajánlatunk nem komoly s így — miután nincs komoly ellene, kivel tárgyalásokba bocsátkozzék, kénytelen a háborút folytatni.

Igy bolyong az ántánt lelkiismeretével forrásról-forrásra, azaz: országról-országra, kipuhatolni, kiből él a vágy terített asztalhoz ülni, hogy amaz kacagva nézhessen a becsületes, de éppen ezért szenvedő népek millióraira. S mit látunk? Nemcsak a népek sorsát intéző egyesek, hanem az ezek által agyonsanyargatottak embertársai is, azoknak bár büns, de gondtalan jólétét megirigyelvén, lelkiismeretüket szintén szabadjára engedve, tisztességet, becsületet, törvényt sutba dobva, vérengző fenevadként vetik magukat embertársaikra, kiknek hitét, jóhiszeműségét, bizalmát megtevesztvén, jobb ügyhez méltó mohósággal vetkőztetik ki rongyaikból, elvevén tőlük utolsó falat kenyerüket is.

Nem a bibliai időkét éljük, hogy égi-mannával tápláljanak bennünket. Megtevesztetetlen, erős kezekre van szükségünk, melyek a lelkiismeretlen kapzsiság, uzsoráskodás posványából szárazra vezessenek s aztán villámként sujtanak oda, hol a tehetetlen, remegő bárányok közt a mindig éhes farkast látják ólálkodni.

Nem kell a farkast kimélni, sajnálni, ha az nem átalotta ártatlan bárányok véréből táplálkozni.

Csak egy kis lelkiismeretesség kell s kész az eredmény. Egy-két farkas lepuffintása, kiméletlen agyonverése úgy elűzi a farkát, hogy nyoma se marad, s mi fellélegezve, intezivebb energiával vivhatjuk meg az ántánt elleni har-

cainkat, melyek végre is győzelemre kell hogy vezessenek.

A reformáció négy százados évfordulójának ünneplése a szászvárosi református egyházban.

Október 31-ikét, a reformáció születésének 400-ik fordulóját városunk református közönsége nagyobb ünnepek keretében tartja meg.

Október 28-ikán 10 órakor a rendes istentisztelet keretében az egyház tartja meg ünnepét a templomban. Folytatólag ugyancsak a templomban a presbiterium nyilvános diszgyűlést tart.

Október 31-ikén d. e. 10 órakor az elemi, polgári és általában az alsóbb osztályokba járó tanulók részére tartatik gyermek-istentisztelet, amelyre szülőket és más felnőtteket is szívesen lát az egyház vezetősége.

Október 31-ikén 11 órakor a ref. Kínkollegium disztermében az iskola vezetősége és ifjusága rendez ünnepélyt a következő műsorral: 1. XC. Zsoltár. Énekl. a gyülekezet. 2. Ima. 3. Megnyitó beszéd. Tartja Balog József ny. kuriai bíró, kollegiumi főgondnok. 4. Erős várunk... Énekl. a kollegium vegyes kara. 5. Porkoláb Gyula: „Október 31-ikén“ című költeményét szavalja Vig Gábor VIII. o. tanuló. 6. Ünnepi beszéd. Tartja Orbán Lajos koll. tanár. 7. Térj magadhoz drága Sion! Énekl. a kollegiumi vegyeskara. 8. Körner—Kálmán Gyula: „Luther magánbeszéde a moomsi gyűlésbe való belépése előtt“ c. költeményét szavalja Pászthy Pál VIII. o. tanuló. 9. Hymnus. Énekl. a gyülekezet.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Egy magyar katona levele. Édes anyám!

Kivánom: levelem érje egészségbe'
Változzon öröme könnyes, bús nézése,
Hogy hirt viz a posta nagy orosz határról
Édes jó anyámnak katona fiától.
Irom a levelem, pajtásim is irnak.
— Most nem lő a muszka, nem szól srapnell,
[gránát,
Most sok magyar fiu álmodja az álmát:
... Estefelé van már. Hazamegy a gulya,
Gulyás tilinkóját panaszosan fujja.
Felsir a harangszó kis toronyba' lágyan,
Felsirnak mindenütt, ki tudja most hányan.
Elsirt, bús könnyekből hozzánk üzenet száll
— Hányan remélnek most esti harangszónál.
Itten... — Édes anyám — de más világ járja,
A virágnak is más a fakadása.
Másképp beszélnek itt, másképp imádkoznak,
Tán a madarak is másképpen dalolnak.
Mások itt a könnyek, más itt a bubánat,
Mások a felhők is, melyek erre járnak.
... Estefelé van már. Levelünket irjuk —

Otthoni estéket — hej be visszasirjuk,
Kerekes Pista is, a Julis testvére
Itt hagyott ma minket, elment mindörökre...
Pedig őt is várják: édes anyja várja,
Derék pajtásunk volt, az Uristen áldja,
Eltemettük szépen, virágot is tettünk,
Igaz bajtársunkért könnyet is ejtettünk.
— És hányan nem látják már kis falujokat
S nem hallanak többé már estharangszókat.
... Estefelé van, hogy levelünket irjuk,
Otthoni estéket — hej be visszasirjuk.
Bizunk édes anyám, bár a szivünk szakad.
Szép Magyarországnak csak a miénk marad.
Ezután is — este... hazamegy a gulya
Gulyás tilinkóját ezután is fujja,
Ezután is szól majd a harangszó lágyan,
Lesznek, akik sírnak, ki tudja még hányan?..
Lesz még buzavirág, nyilik még a rózsza,
Hej, de sok bajtársunk nem látja már soha.
— Arra kérem anyám, ne busuljon értém,
Látjuk mi még egymást tán ezen a télen.
... Késő van már anyám... — Be szép ez
[az éjjel,
Csillagok ragyognak köröskörül, széjjel.
Most nem lő a muszka, nem szól srapnell,
[gránát,
Most sok magyar fiu álmodja az álmát

Otthoni estékről, otthoni rózsákról,
Tul a Kárpátokon szép Magyarországról.
— Az orosz határon kelt levelem — messze,
Bánatos, szomorú augusztusi este.
Vidd el posta gyorsan. Édes anyám várja,
— Olvassa, olvassa s könnye esik rája.
— Kivánom: levelem érje egészségbe',
Változzon öröme könnyes, szép nézése, —
... Ne sirjon hát — no... hisz' semmi bajom
[sincsen,
Igaz szivből kérem: áldja meg az Isten...
— Édes anyám... — Áldja meg az Isten...
Orosz harctér, 1917. augusztus 30.

Gredinár Aurél.

— Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire veszi igénybe meglévő készleteinket!

— Küldjünk katonáinknak alsó melegruhát, látsövet, thermos üvegeket, teát, konyakot, likört, dohányt, csokoládét, caces-t. — Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző hivatala Budapest, IV., Váci-utca 38.

Ugyancsak október 31-ikén este 5 órakor a ref. Kún-kollegium disztermében a ref. női-egyesület rendez vallásos-estélyt a következő sorrenddel:

1. „Zengjen hálaének“... Régi magyar vallásos ének. M a k k a y Dániel ref. énekvezér vezetése mellett énekli az egyesület vegyeskara. 2. Kecskeméthy István: „Jairus leánya“ c. költeményét szavalja C s ű r ö s Blanka k. a. 3. Felolvas Székely János koll. vallás-tanár. 4. Mozart: „Ave Verum.“ Vonós-négyes. Játsszák: I. hegedűn Zerbes Károly VI. o. tanuló, II. hegedűn Debreczeni Károly IV. o. tanuló, violán Mathaus Mátyás és gordonkán Roth Ágoston koll. tanár. 5. Sántha Károly: „Lesz még egyszer ünnep a világon“ c. költeményét szavalja Farkas György VII. o. tanuló. 6. Malan Caltár: „Bizzál lelkem.“ M a k k a y Dániel ref. énekvezér vezetése mellett énekli az egyesület vegyeskara. — A vallásos-estélyen persely lesz kitéve; önkéntes adományokat jótékonycéljaira hálás köszönettel fogad a ref. női-egyesület.

A fent elsorolt ünnepélyekre minden érdeklődőt szívesen hívnak meg és várnak el az ünnepélyt rendező testületek.

Csak egy virágszálát a tüdőbeteg hősöknek!

A közeledő halottak napján egy lelkesen működő társadalmi szervezetünk, a József kir. herceg Szanatórium Egyesület belügyminiszteri engedély alapján országos közgyűlést rendez. E gyűlés régi jelszava „Csak egy virágszálát!“ s e jelszó alatt az egyesület azt kéri, hogy a temetőbe zárandóklók egy szál virággal kevesebbet fonjanak a temetői koszorukba s e virágszál értékét jutassák a szegénysorsu tüdőbetegek mentőakciója javára. A háboru nyomorúságai módosították e kérést. Az egyesület szanatóriumaiban már tüdőbeteg hősöket is ápolnak s az egyesület ezek megmentése céljából fordul a társadalom hazafias irgalmához.

Halottak napján tehát, amikor az ember az élet és a halál problémáival foglalkozik, megkönnyezi azokat a boldogokat, akik már eltávoztak e siralomvölgyből és mély részvétellel nézi a boldogtalanokat, akiknek útja a megsemmisülés sötét kapuja felé vezet, gondolkunk az értünk szenvedő hősökre! Mert a földi sorsban nem az elmúlás fájdalmasabb, amely békés megenyhülést hoz minden sebre, minden szenvedésre, hanem a haldoklás, az életerő lassu szétomlása, amikor a nyugalmas élet még vágyón ragaszkodik az élet örömeihez, amelyekből pedig oly kevés adatott neki.

Ezt a képet kell látnunk, a haldoklásnak ezt a szomorú, gyászos folyamatát, hogy mély megrendüléssel nyissuk meg szívünk irgalmát a szenvedők előtt. Halottak napja a maga mélyen megihlető, benső eszmei vonatkozásaival szomorúan alkalmas az ilyen elmélyedésre. Az egyesület ez akciója a lelkek mélyén zokogó hangulatból meríti forrását. Adakozzon mindenki a tüdőbeteg hősök megmentési alapjára!

Az adományok a József kir. herceg Szanatórium Egyesület címére Budapest, IV. Sütőutca 2. sz. küldendők.

— Az aszaltszilva és szilvaiz lefoglalása. A kormány a hivatalos lapban közzétett rendelettel az 1917—18. gazdasági év egész aszaltszilva és szilvaiz termelését közcélokra lefoglalta. Ezek a cikkek ezentúl csak a Szilvaközpont útján értékesíthetők.

NYILTÉR.)*

Egy felfüggesztett igazgató-tanító kétségbeesése.

Történetileg ráakadva a „Szászváros és Vidéke“ 42. számában Nyiltér-rovata alatt közölt Voina Miklós volt vajdeji igazgató-tanító kétségbeesett és nevetséges sajtótermék alakjában produkált siralmaira és könyörgéseire, netáni félreértések kikerülése céljából, az írástudatlanoknak nevezett előjárósági tagok nevében és megbízásából a következőket óhajtom válaszolni:

Hogyha Voina Miklós volt vajdeji igazgató-tanító hallott volna valamikor a „bírói függetlenségről“, akkor tudnia kellene, hogy vádiratot nem szoktak hozni „érdekes és ellenmondásoktól hemzsegő“ jegyzőkönyvek alapján, amely különben is csak egy általa az előjáróság ellen oly kritikán alóli stilusban beadott panasznak a válasza, — amely panasz közzétételével nem akarom a becses lapot megterhelni, igen tisztelt olvasóit pedig undorítani, — hanem bizonyítékok alapján.

Ha beismerné jogerős véghatározattal megállapított közveszélyességét (1340/916. fsz.)

Ha nem felejtette volna el az 1916. évi augusztus hó 9-iki esetet, amikor t. i. az előjárósági tagok után Déva utcáin, vendéglőkben és állomáson azt kiabálta nyiltan, hogy „Mangra... Mangra!...“ Ugyanakkor este pedig 11 óra tájt, amikor a Romosz—Algyógyfűrdő őrházról sorozásról hazafelé menő községibíró útját állva mily nagy satisfactióval vágta fejbe botjával.

Ha visszagondolná az előbbi pontban foglalt és az azzal kapcsolatos 5 rendbeli becsület sértés, rágalmazás és testisértés vétsége miatt terhére kirótt büntetések viselésére (2296/916. jb.)

Ha Voina Miklós még nem felejtette volna el azt, hogy a kiűritési rendelet közzétételét követő napon megtartott községi képviselő-testületi gyűlésen azt mondta: „hogy ő és apósa állatjait azért hajtotta fel a havasra, hogy ezáltal a kiűrités alól felszabadítsa, mert úgy állapodott meg az emberekkel.“

Ha visszaemlékezne erkölcsi magatartására és társadalmi multjára, mint pl. a szászvárosi Vlád-féle vendéglőbe lövöldözésekkel befejezett multságokra.

Hogyha nem hurcolkodott volna ok nélkül Vajdej község mindenkori előjáróságaival.

S végül, ha tudná Voina Miklós volt vajdeji igazgató-tanító, hogy az öndicséret az olvasóra nézve mily kellemetlen, akkor ha férfinek nevezi magát, nem volna szabad könyörögve és sirva kétségbeesnie, hanem nyugodt lelkiismerettel „érdekes és ellenmondásoktól hemzsegő“ jegyzőkönyv alapján emelt vád jogkövetkezményeit viselni s arról egész nyugodt lehet, hogy ezen a szászvárosi járás magyarsága nemcsak, hogy nem segítheti, hanem azon fog csodálkozni, hogy miért függesztették fel csak most, hollott ellene még 1916. évben panasz emeltetett az egyház főhatóságához, amely panasz azonban jelenleg is, annak megvizsgálásával megbízott nász-nagya asztalán hever.

Végül tanácsolom Voina Miklósnak, hogyha sajtóval foglalkozik, legyen olyan óvatos és ha valakit írástudatlannak nevez, akkor aláírását ne „sk“-val, hanem x-el jeleze, mert különben a legtöbb olvasó kinevetetésének teszi ki magát.

Vajdej, 1917. október 24-én.

Popovics Miklós, kjsz.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

NAPI HIREK.

— **Kitüntetés.** Őfelsége dr. Szegő Ernő népf. ezredorvost, bátor és önfeláldozó harc-
téri működéséért a Károly-keresztel a Károly csapatkereszt szalagján tüntette ki. Nevezett ezredorvosnak ez immár a hatodik kitüntetése.

— **Városi közgyűlés.** Szászváros szab. kir. r. t. város képviselőtestülete 1917. évi október hó 27-én d. u. 3 órakor a városház közgyűlési termében tartandó közgyűlést tartott. Tárgysorozat: 1. özv. Borza Lukácsné illetőségének megállapítása. 2. Sztojka György felvétele a községi kötelékbe. 3. Bota Illés illetőségének megállapítása. 4. özv. Benkő Józsefné kérése a községi kötelékbe felvétel iránt. 5. Freilich Ignác kérése a községi kötelékbe felvétel iránt. 6. Áramdíjak elszámolása a román betörés idejére. 7. A városi közigazgatási alkalmazottak részére újabb beszerzési előleg engedélyezése. 8. „Erzsébet Otthon“ egyesülete javára adomány. 9. „Nyomorék Gyermekek Országos Otthona“ javára adomány. 10. Hohenberg Zsófia Gyermekvédelmi-alap“ létesítésére adomány. 11. A „József kir. Herceg Szanatórium egyesület“ támogatása. 12. A „Vasszékely“ szobor felállítására adomány. 13. Klopotiva községben történt tüzeset károsultjai részére könyöradomány. 14. Tüztűz által károsult Alsónémed község lakosság támogatása. 15. Dr. Görög Ferenc bérszerződése. 16. Dr. Tóth Sándorné bérszerződése. 17. Köztemető haszonbérbeadása. 18. Aszfalt-járda szerződésre vonatkozó bizottsági jelentés. 19. Aszfaltjárda szerződés módosítása. 20. Köztisztviselői beszerzési csoport tüzfája. 21. Gyámpénztár rovincsolásának bejelentése. 22. Az 1917. évi mezőpásztorlási díjak megállapítása. 23. Német kórháznak szállított szalma árának előlegezése. A gyűlés lefolyásáról jövő számunkban referálunk.

— **A dévai kerület függetlenségi és 48-as pártja** f. hó 14-én gyűlést tartott dr. Leitner Mihály alelnök elnökle mellett. A népes gyűlés elnöke kegyeletes szavakban emlékezett meg a párt elhunyt elnökéről: Imets Ignácról, valamint Justh Gyuláról, kinek közéleti tevékenységét rövid de meleg szavakban méltatta. A gyűlés egy a központi anyapártnak, valamint az elhunyt nagy férfiú családjának táviratilag fejezte ki részvétét. Ezután megejtették a tisztújítást, mely szerint elnökké dr. Leitner Mihályt, alelnökké dr. Sándor Sándort, titkárrá dr. Haragos Ádámot, pénztárossá pedig Papp Adolfot választották meg. A párt elhatározta, hogy minden hónap első vasárnapján (délután) a „Hungária“ vendéglő nagytermében összejövetelt tart.

— **Hirdetmény.** Belügyminiszter urnak 78750—1917. VI.a. számú körrendelete alapján felhívom mindazokat, akiknek gummiabronccsal felszerelt lófogatu vagy géperejű jármű (automobil vagy motorkerékpár) vagy ilyen járművek abroncsolására szolgáló, fel nem szerelt gummianyag van birtokukban, a használat vagy birtoklás jogosságát f. hó 30-ig okvetlenül a rendőrkapitányságnál igazolják. Szászváros, 1917. október hó 27-án. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **Déva város rendkívüli államsegélye.** Dr. Barcsay Andor országgyűlési képviselő a napokban táviratilag értesítette Déva város polgármesterét, hogy a kormány a már előlegül adott 4500 koronán kívül további 10.000 korona államsegélyt utalványozott a román betörés következtében a várost ért károsodások enyhítésére.

— **Halottak napja** a róm. kath. temetőben a halottakért végezni szokott könyörgés nov. 1-én délután 4 órakor lesz; indulás a templomból körmenettel, ugyszintén a visszatérés is. Az ünnepélyes gyászistentisztelet nov. 2-án délelőtt 10 órakor lesz. November 4-én, Őfelsége névnapja alkalmából, délelőtt 10 órakor ünnepélyes istentisztelet lesz.

— **Kitüntetések.** A király a harctéren tanusított vitéz magatartásáért a következő szászvárosi illetőségű 64. gy.-ezredben szolgáló katonákat tüntette ki: II. oszt. ezüst vitézségi éremmel másodsor Lachner Leó szakaszvezetőt, bronz vitézségi éremmel Löw Károly tart. őrmestert, Homorodeán János őrvezetőt, Hercza Péter és Katanics Péter gyalogosokat. Továbbá Nekif Athanasz, a 26-ik sz. hegyitüzérezredben szolgáló népfelkelő szintén a bronz vitézségi érmet kapta.

— **Eljegyzés.** Holitzer Gyula cs. és kir. hadnagy a napokban tartotta eljegyzését Graf Márta urleánnyal, Graf János helybeli bankigazgató leányával.

— **Halálozás.** Farkas Jakab szászvárosi kerékgyártó-mester f. hó 25-én 54 éves korában meghalt. Az elhunyt derék, szorgalmas életű, általánosan becsült és szeretett iparos halála hirtelen — agyvérzés következtében — állott be. Halála városszerte mély részvételt keltett. Temetése f. hó 28-ikán d. e. fél 9 órakor fog végbemenni az izraelita egyház szertartása szerint. Halálát feleségén kívül tüzérhadnagy fia, Jenő és leánya, Rózsika gyászolják.

— **A reformáció 400-ik évfordulóját** — amint értesültünk — a helybeli evang. egyház is megünnepli. Az ünnepség idejét és műsorát lapunkkal nem közölték.

— **Halálozás.** Reisner Dávid általánosan ismert és közbecsülésben álló rengeti kereskedő és földbirtokos, f. hó 25-én 70 éves korában meghalt. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hírt: „Özv. Reisner Dávidné szül. Rosengarten Katalin, valamint gyermekei és unokái a váratlan csapás terhétől roskadozva, de az Istenbe vetett hit fölemelő erejére támaszkodva, fájó szívvel tudatják, hogy a szerető férj, gondos apa, nagypapa, jó testvér, sógor és rokon Reisner Dávid f. hó 25-én este 10 órakor, tevékeny életének 70-ik, boldog házasságának 44-ik évében, a szenvedések véges hazájából az üdvösség örök honába tért. Drága halottunk porrészeit f. hó 28-án d. e. 11 órakor helyezzük Algyógyon, Kaufman Lipót ur házához az ottani izr. sirkertbe örök nyugalomra. Távozásod pótolhatatlan őrnt hagyott szívünkben, emléked azonban örökké fog élni közöttünk. Nyugodj békében! Renget, 1917. évi október hó 25-én. Reisner József, özv. Löbl Izidorné sz. Reisner Szerén, Irsay Samuné sz. Reisner Ettus, Reisner Imre, gyermekei. Reisner Sarolta, édes anya. Janka, Imre, Bözsi, Didi, Lici, Valéria, unokái. Reisner Mór, testvére. Irsay Samu, veje. Reisner Lenke, Reisner Berta, menyei.“

— **Gyászünnepély az elesett hősök emlékére.** A szászvárosi állami leányiskolák tornatermében f. évi nov. hó 2-án d. e. 9 órakor mindkét iskola tantestülete megdicsőült vitézeink, hőseink emlékeztetére kegyeletes gyászünnepélyt rendez, melyre a tisztelt szülöket és tanügybarátokat ezuton hívja meg. Az ünnepély alkalmával — a hősök sirjainak gondozására — gyűjtés eszközölteik. A begyűlt összeg még az nap a parlament épületében székelő „Országos Rendező-Bizottság“ címére küldetik el. Szászváros, 1917. okt. hó 25-én. Mindkét iskola igazgatósága.

— **Lefoglalják a diótermést.** Mint Az Ujság értesül, a hivatalos lap egyik legközelebbi száma közli a kormány új rendeletét, amely zár alá fogja helyezni a diótermést és elrendeli a készletek bejelentését. A diótermés összegyűjtését az Országos Főzelék- és Gyümölcsforgalmi r.-t. intézi majd oly módon, hogy rayonirozni fogja a termelő vidékeket és bizományosai által összevásárolja a bejelentett készleteket. A központ fog gondoskodni a közfogyasztás ellátásáról és a kivitelről is. Az eddigi becslések szerint körülbelül 300 vagon diót exportálhatunk Németországba, amelyért 14—15 millió márka ellenértéket hozhat be a Gyümölcsközpont az országba.

— **A Szászváros és környéke Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet** tagjai sorába f. év november hó 10-ikéig bezárolag lehet beiratkozni. Egy üzletrész ára 30 K. Az újonnan beiratkozó tagok a befizetést azonnal kötelesek eszközölni. Azon tagok, akik üzletrészeiket befizették, nyugtáikkal a törzskönyv aláírása végett személyesen nov. 10-ikéig jelentkezzenek. Akik az aláírási ívet aláírták, de üzletrészeiket még nem fizették be, szintén november 10-ikéig fizessék be az üzletrészeket, mert különben a törzskönyvből kimaradnak s az alakuló gyűlésen részt nem vehetnek. Befizetéseket a Szászvárosi Takarékpénztárnál, az aláírásokat pedig ifj. Szántó Károly lapunk felelős szerkesztőjénél kell eszközölni.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Feichter Márton székelykocsárdi kir. postamester: 9 éves Hugó nevű fiacskája 3 heti sulyos betegség után meghalt. A ravatalnál megjelent iskolatársai virágkoszorút helyeztek a koporsóra s Bartha Géza isk. igazgató meghatározott szavakban bucsuzott el derék tanítványától. A kis halottat Kudzsirra szállították, ahol örök nyugalomra helyezték. A sirnál Székely Vilmos Károly róm. kath. lelkész mondott könnyekig meghatározó bucsuztatót. A temetésen Kudzsir község intelligenciája, valamint az iskolák résztvettek s a kis sirhalmot teljesen beborították a kegyelet élővirágai. A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hírt: Fájdalomtól sújtva tudatjuk mindenkiel, ki őt ismerte, hogy szeretett gyermekünket Hugót az Ur rövid, de kinos szenvedés után 9 éves korában, élete tavaszán f. hó 16-án reggel 4 órakor magához szőlította. Felejthetetlen kis halottunkat f. hó 18-án d. u. Kudzsirra szállítjuk s ott 19-én d. u. helyezzük a róm. kath. temetőben örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 20-án reggel 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Jött. — Mosolygott. — Elmúlt. Székelykocsárd, 1917. október 16. Feichter Márton és neje sz. Theil Frici, mint bánatos szülők. Feichter Henrik, mint öccse. Theil Hermin nagynénje. Id. Feichter Márton és neje sz. Szabó Anna. Özv. Theil Henrikné, mint nagyszülői.

— **Pályázat.** Déva városnál üresedésben levő aljegyzői állásra Pogány Béla alispán pályázatot hirdetett. Ezen állásra az 1912. LVIII. t.-c. 22. §-ban meghatározott feltételekkel és az 1883. évi I. t.-c. 3. §-ban előírt képesítéssel bíró egyének pályázhatnak. Pályázati határidő 1917. november 5.

— **Négy heti szabadságot kaphatnak a kereskedők.** A Külügy-Hadügy irja: A hadügyminiszter a következőket közli: Már a múlt évben elrendelte a hadügyminiszterium, hogy azok a bevonult kereskedők, akik az üzleteik vezetéséhez elkerülhetetlenül szükséges dolgaikat el akarják intézni, rövid néhány napra terjedő szabadságot gyakrabban

kaphatnak. Ha pedig hosszabb szabadságra mulhatatlanul szükségük van, ez esetben parancsnokságaik négy hétig terjedhető szabadságot engedélyezhetnek részükre. Iparosok és kereskedők szabadság iránti kérését mindig jóváhagyóan kell láttamozni; elutasítani pedig csak akkor szabad, ha annak különös katonai érdekü oka van, de ezt természetesen hamis adatok bevallása is maga után vonhatja.

— **Hősi halál.** Erdélyi Viktor mérnök-jelölt, az 5-ik sz. hidászvezred zászlósa f. hó 15-ikén az olaszok elleni véres harcokban — Mohorinó helyiség közelében — hősi halált halt. Az elhunyt testvéröccse Erdélyi Ferenc ordasmezői körjegyzőnek. A hősi halált ifju a harctéren szerzett érdemeiért már részesült kitüntetésben. A hadvezetőség az Aradon lakó szülőket és a harctéren lévő négy bátyját e hó 18-ikán értesítette a szomorú esetről. A család mély gyászát enyhítse az a tudat, hogy a hazáért és királyért hősi küzdelemben elvérzett hős sirja felett a halhatatlanság örök glóriája fényeskedik.

— **Meghívó.** Alólirott Hátszeg városi és járási korcsmárosok 1917. év nov. hó 4-ik napján d. e. 11 órakor Hátszegen az „Arany Bányák“-szálloda nagytermében értekezletet tartunk, melyre az összes hunyadvármegyei kartársakat ezennel tisztelettel meghívjuk. Az értekezlet tárgya: 1. Állásfoglalás a szesz teljes rekvirálása és a „Központ szeszfőzde“ felállítása folytán beállott általános áruhiány tekintetében. 2. A nagyméltóságú pénzügyminiszter urhoz történő küldöttség menesztés módjainak megbeszélése és megállapítása. A Hátszeg városi és járási korcsmárosok.

— **Elkészült a választójogi törvényjavaslat.** Magyarország ösdi, az elmúlásra ráérett választási rendszerét új alapokra fektető választójogi törvényjavaslat elkészült. A javaslat a választói jog megszerzését a 24 éves életkor betöltésében és az irni-olvasni tudáshoz köti. Szavazati jogot csupán azok az analfabéták kapnak, akik legalább 20 K évi egyenes adót fizetnek. A nők közül aktív szavazati jogot kapnak azok a 24 éves életkor betöltött nők, akiknek diplomájuk van, vagy akik a polgári iskola négy osztályát elvégezték. Ilyenformán körülbelül negyedmillió női választója lesz Magyarországnak. A szavazás titkos lesz általában a városokban és az ipari gócpontokban, valamint a bányavárosokban. Az új választójogi törvényjavaslat alapján Magyarországnak három millió és 800 ezer választói jogosultsággal bíró állampolgára lenne.

— **Eljegyzés.** Oprisa Ábel cs. és kir. 64. gy.-ezredbeli hadnagy f. hó 21-én jegyezte el Paraschiv Marioara kisasszonyt Szászvárosban.

— **A fémkészletek gyors beszolgáltatása.** A háboru győzelmes befejezéséhez a municiógyártásnak végsőkig való fölfokozására van szükség. Ezt a nagy célt szolgálja a m. kir. honvédelmi miniszternek rendelete, amelyvel igénybevette a vörösrézből, sárgarézből, bronzból, vörösfémből, alpakkából, pakfongból, valamint a nikkeltől és alumíniumból készült fémtárgyakat. Mindenki, aki ilyen fémtárgyakkal rendelkezik, kell hogy mielőbb felajánlja a hadseregnek municiógyártás céljaira az igénybevett fémkészleteket. Aki önként ajánlja fel fémtárgyait, magasabb árakat kap, míg az olyan késedelmező, aki bevárja a kényszerbeszolgáltatást, kisebb térítési összegekhez jut és ahhoz is csak a beszolgáltatás után jó idő múlva. Az önként beszolgáltatott fémtárgyakért a hivatalos hadifémbevéltőhelyek a legmagasabb megállapított átvételi árat tartoznak fizetni rögtön és készpénzben.

— **Magyar külkereskedelmi részvénytársaság.** A „Hangya” Szövetkezet helyiségeiben új részvénytársaság alakult 3 millió korona alaptőkével „Magyar Külkereskedelmi Részvénytársaság” cég alatt. A társaság alapítói: a „Hangya” szövetkezet, a „Hangyáipar” részvénytársaság, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank és a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság. Az első igazgatóság tagjai: gróf Desseffy Emil (elnök), báró Madarassy-Beck Marcell és Krausz Simon (alelnökök), Balogh Elemér, Bér Gyula, Bun József, dr. Dömötör László, Gergely István, Horváth Mihály, Koródi Simon, Lévai Adolf. A felügyelő-bizottság elnökévé Jeszenszky Pált választották. Ez az új részvénytársaság elűt minden eddigétől, amely nálunk működik. A legnagyobb gazdatársadalmi szervezett összefog két nagy bankkal, hogy azt a hatalmas erőforrást, amelyet a magyar mezőgazdaság képvisel, külső kereskedelmünkben is tényezővé tegye. A két nagy bank vezérei viszont fölismerék, hogy vannak üzleti célok és még inkább lehetnek a béke idejére, amelyeket csak a gazdatársadalom szervezeteire támaszkodva lehet megvalósítani. Ebből a megértésből és az erőnek ilyen összefoglalásából nagy eredmények szülehetnek közgazdaságunk javára.

— **A 82. gyalogezred zenekara Brassóban.** A hadseregparancsnokság a székelyudvarhelyi 82. gyalogezred zenekarát Brassóba vezényelte a temetéseken való közreműködésre és hetenként háromszor térzene játszására.

— **Erdővétel Hunyad megyében.** A Zentai Gőzfűrészt megvette Kohn Jónás és Fiai cég petroszi 762 holdas erdejét. A részvénytársaság az erdőséget kifogja termelni és e célból 8 kilométeres erdei vasutat fog építeni.

— **Horribilisan emelték a szeszárakat.** A pénzügyi kormány f. hó 15-ikétől mindenféle szeszre 100 literfokonként 14 K adót vetett ki, ami rendkívüli mértékben drágítja a szesznek és mindenféle szesztartalmu készítménynek az árát. Kiáltó példája ennek, hogy míg a megyénk mezőgazdasági céljaira engedélyezett szesznek eddigi ára 6 K volt literenként, az most egyszerre csaknem 20 K-ára emelkedik. S még ha csak az alkoholistáknak szánt figyelem lenne ez az árdrágítás! De ilyen arányban drágul meg például az egészségügyi célokat szolgáló közkedvelt sóborszesz is. Ami pedig asszonyainkat és piperkőceinket keserítheti el az, hogy a parfümök, kölnivizek árai szédítő tempóban fognak felszökni a beláthatatlan magasságokba.

— **Novemberi ájtatosság.** A róm. kath. plébánia hivatal ezton is tudomására hozza a kath. hívőknek, hogy a novemberi ájtatosság minden nap délután 6 órakor lesz megtartva.

— **Ritka kor.** E napokban hunyt el Budapesten Grünwald Jakab 106 éves korában. Az elhunyt öreg ur utolsó időikig úgy fizikailag, mint szellemileg teljesen egészséges volt és minden eseményt éber figyelemmel kísért. Az elhunytban dr. Leitner Mihályné nagyapját gyászolja.

— **Gyászünnepély.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter az ország összes tanintéyteiben a hadban elesett hősök emlékére november hó 2-ikára gyászünnepély tartását rendelte el.

— **Erdőtakarmánygyár Déván.** F. hó 12-én a mai viszonyok között különös jelentőséggel bíró vállalkozás jött létre. Cs. Lázár László lapusnyaki nagybirtokos elnöklété alatt az Agrária, Transsylvania Konzervgyár, a Dévai Takarékpénztár, a dévai Iparbank és az

Erdélyi Egyesült Kereskedelmi Részvénytársaság szövetkezésével 300.000 K alaptőkével megalakult a Dévai Takarmánygyár és Gazdasági Ipar R.-t., melynek főcélja az olyan termékeknek, melyek eddig teljesen, minden haszon nélkül elkallódtak, vagy csak kis mértékben használtattak föl, erőtakarmány céljaira való földolgozása. Az új vállalat a Hungária gépgyár telepén rendezkedik be s amint a gyár technikai felszerelése befejezést nyer, az üzem megkezdi működését.

— **Nyilvános elszámolás.** Hálás köszönettel nyugtázom a nyilvánosság előtt, hogy egy nagy családon, szegény özvegynek járó géppel ellátására a következők adakoztak: Vidékről a Pesti Hirlap és Az Est felhívására: Borakkay (Verebély), Földváry Ilona (Vácharthyán) 20—20 K, Perka Berta (Budapest) 15 K, Csánk Béláné, orvos neje (Beregszász), Graefl Jenőné (Poroszló), Pirzner Konrádné (Budapest), Leicht Ilona (Győr), Ujczinczy Antalné (Budapest), özv. Kiss Gyuláné (Gyula) 10—10 K, Tarnay Jánosné (Arad) 6 K, Vestyán Péterné (Báziás), Turi Károlyné (Kapoly), Kozma Imréné (Ruma), Gabona István (Budapest), Szekán Lászlóné (Szepesolaszi), Bubos János (Zsombolya), Tóth Sándorné (Turistvándi) 5—5 K, Takács G.-né (Vésztő), Pállfy (Budapest), Krammer Gyuláné (Dombovár), Korsis József (Szilágyi) 3—3 K, Pekrián Gusztáv (Bécs), Lövy Nelli (Mócs) 2—2 K, Árok Mihályné (Budapest) 10 K. Szászvárosról Bercsényi Sándorné és Jánó Béláné urnők ivén: Jánó Béláné 5, Bercsényi Sándorné 5, Szászvárosi Takarékpénztár 15, dr. Tóth Sándorné 2, Andrae Józsefné 5, özv. Sárói Szabó Péterné 5, Balogh Józsefné 2, dr. Szöllősy János 10, özv. Bede Dénesné 3, dr. Dobó Romuluszné 4, Makkay József 2, Seiler Josi 6, Schuleri Oblt. 10, Bihoyné 4, Bocz Gézané 5, özv. Berivoyné 10, Zorich Jánosné 2, Pogány Árpádné 5, dr. Bartha Károly 5 K. Roth Ágostonné és Székely Jánosné ivén: Roth Ágostonné 5, Székely Jánosné 5, dr. Dózsáné 2, Konsza Samu 2, dr. Nagy Sándorné 2, Baczó Mózesné 3, Csűrös Pálné 3, dr. Divéky Endréné 2, Bodor János 7, Bocz Soma 10, a Ref. nők 90 K. Ezen adományokból a kolozsvári klinikai előírás szerint szükséges gépezetet megrendeltük. Jutalmazzon minden egyes adakozót az a tudat, hogy egy nagy család gondozójának munkaképessége helyreállításához járult nemes adományával, melyért a felsegített nevében is hálás köszönetet mond

a ref. lelkesíti hivatal.

— **Brád község területén fizetendő bor-, italadó és huszfogyasztási adó beszedési joga 1918. január 1-től december végéig (esetleg 1919-re is), 1917. november 8-án d. e. 9 órakor a dévai m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében nyilvános árverés útján bérebe adatik. Bővebbet a pénzügyigazgatóságnak e tárgyban kiadott árverési hirdetményéből lehet megtudni.**

— **A palackban levő gyümölcspálinkák feltételezett szesztartalma.** A legutóbbi szeszadórendelet nemcsak az új, de a régi szesz készleteket visszamenőleg is terheli meg az új igen tetemes adóval. Az égetett szesz folyadékok készletének pótrészesedéssel való megrovása tárgyában a pénzügyminiszter f. évi 124,052. szám alatt külön szabályzatot adott ki, mely részletesen írja le, miképpen kell a szesz folyadékok készletének felvételénél eljárni. Általánosságban meg kell jegyezni, hogy csakis a 10 liter alkoholt meg nem haladó készletek vannak a kincvtári pótrészesedés alól feloldva. Zárt palackokban levő égetett szesz folyadékoknál, melyekre nézve a fél a birtokában levő palackok al-

koholtartalmának bejelentését, illetve ennek beigazolását mellőzte, az alkoholtartalom a következőképpen vétetik fel: cognacnál, szilva-, törköly-, cseresznye-, boróka- és más gyümölcs pálinkáknál 40 fokkal. Aki tehát kisebb szesztartalommal bíró pálinkának van birtokában, (ami legtöbbször úgy lesz), helyesen teszi, ha a palackokból átlagmintát véve beigazolja, hogy a tényleges szesztartalom mindnél kisebb, nehogy az adót a jelzett alapon legyen kénytelen megfizetni.

— **Hirdetmény.** A m. kir. miniszteriumnak a zsirfogyasztás korlátozásáról szóló 3682—1917. M. E. rendelete folytán közhírré teszem a következőket: A hét két napján és pedig hétfőn és pénteken az ételek kiszolgáltatására szolgáló üzletekben s üzemekben (fogadók, vendéglők, egyleti jellegű és más étkezőhelyek stb.) tilos olyan ételeket előállítani, vagy kiszolgáltatni, amelyeknek előállításához zsir (sertészsir, szalonna, margarin, vaj, növényzsir, növényi olaj, vagy emberi élvezetre alkalmas bármely zsiradék vagy olaj) felhasználása szükséges. Tilos továbbá az említett üzletek és üzemek által hétfőn és pénteken a szóban levő zsirféléknek az üzlet-helyiségben való fogyasztásra bármely alakban való kiszolgáltatás. A 3101—916. M. E., illetve 1462—1917. M. E. sz. kormányrendelettel elrendelt hustalan nap és vágási tilalom jelen rendelet folytán megszűnik. Aki a jelen rendelet vagy a hatóságnak a jelen rendelet alapján kibocsátott rendelkezését megszegi, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és 600 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. Szászváros, 1917. okt. 11-én. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **Mitől nyulós a kenyér?** Mindenfelől érkezett augusztusban panasz hivatalokba, lapokhoz, hogy a kenyér nyulós, bűzös és ehetetlen. Országszerte így van. Egy városban a vegyész vizsgálatának eredményéről mondta: minden évben megújulnak augusztus táján a panaszok, hogy a kenyérliszt rossz, a belőle készült kenyér nyulós és bűzös. A baj oka a következő: Annál a gabonánál, amely kin állott a tarlón az esőn, a következő évben jelentkezik a belőle készült lisztben egy betegség. A korpa héján lép fel egy baktérium, amely a meleg kovászsavban kezd életre kelni, érvényesülni és hatni. Ez a baktérium panificans viscosus, a kenyéret nyulóssá tevő baktérium, amely néha egyes pékműhelyekben olyan mértékben jelentkezik, mintha ragály volna. Orvoslása igen egyszerű: a kenyéret savanyu vízzel, borkóssavval vagy citrommal kell dagasztani s kiszütés után gyorsan lehűteni. Nem szabad a napon hagyni, mert a baj 40—46 fokos melegben jelentkezik főként s a kenyérnek gyorsan le kell hűlni és hűvösen maradni. Mindenkinek, aki tanácsot kér e tekintetben, csak ezt mondhatom. Ötért borkóssavat belé. Ezzel elejét lehet venni, hogy a kenyér nyulós és bűzös legyen. Természetes, hogy nem minden esetben ez az oka a kenyér nyulósságának, de ez a leggyakoribb.

— **Tilos a lovak rekvirálása.** A „Brasói Lapok” írja: A városi tanács közli, hogy a hadsereg főparancsnokság megtiltotta a hadrakelt sereghez tartozó összes katonai hatóságoknak lovak vásárlását, vagy lovaknak a hadiszolgáltatási törvény alapján való igénylését. Erre felhatalmazást csak a hadügyminiszter adhat. A rendelkezés a szövetséges haderőkre is vonatkozik.

— **Faeladás.** Hátszeg város, Alsó- és Felsőszilvás községek határában fekvő erdőben tövön álló 6045 kbmre becsült tűzifára, cserkéreg termelésre és részben hasznofára alkalmas tölgyfa elfog adatni. Ajánlatok okt. 31-ig Bernát Zoltánhoz küldendőek.

— **Védekezés az üszög ellen.** A gabonafélék és így a buza legveszedelmesebb és legtöbb kárt okozó betegsége az üszög, még pedig a köüszög vagy büdös üszög. Ez ellen a veszedelmes gomba-betegség ellen azonban van egy biztos védekezésünk, a rézgálic oldattal való csávázás. Ha a csávázást teljesen hajtjuk végre, úgy biztosan megóvhatjuk vetésünket az üszög kártétele ellen. Az üszög szaporodó testecskéi, a spórái fekete por alakjában belepik a buzaszemet s különösen alkalmas számukra a buzaszem szőrös vége. A vetőmaggal az üszög spórák a talajba jutva kicsíráznak, belenő a buzanövénybe s az ilyen buza nem lisztes, hanem az üszög fekete porával telt szemeket fog hozni. A csávázásnál arra kell ügyelnünk, hogy a rézgálicoldat a buzaszemmel mindenütt érintkezzék, mert a rézgálic az üszög spórákat tönkreteszi. Azért helytelen az a csávázási mód, midőn a buza garmadát rézgálic oldattal lelocsolják és néhányszor átlapátolják, mert így az oldat nem jut be a buzaszem szőrös végébe, mert a légbuborékok megakadályozzák s így az ott levő üszög spórák megtartják csiraképességüket. Vármegyénk egyik kiváló gazdája évek hosszú sora óta a következő csávázási eljárást követi, amelynek helyes voltát bizonyítja azon körülmény, hogy buzája a folyó évben is üszögmentes, holott a vármegye legtöbb gazdája sok kárt szenvedett ez évben az üszög kártétel miatt. Az eljárás a következő: Egy teknőbe beléhelyezünk körülbelül 60 kg-nyi buzát, azután egy liter vízben feloldunk egy lecsapott evőkanálnyi rézgálic port, evvel az oldattal meglocsoljuk a teknőbe helyezett buzát, azután kezünk között addig dörzsöljük, amíg az a rézgálicoldattal tökéletesen és mindenütt érintkezik. Ezután zsákba helyezzük az ily módon kezelt vetőmagot és másnap

reggelig, a vetési időig zsákban hagyjuk, a rézgálic gőzök tökéletesen átjárják a buzát s az esetleg a buzán levő üszögspórákat megölik. Az ilyen módon csávázott vetőmag csiraképességéből sem veszít és a cél: az üszögspórák elpusztítása el van érve. A csávázásnak vannak még egyéb és helyes módjai is, de tekintettel a nagymérvű rézgálic hiányra, a fent leirt eljárást ajánlom gazdatársaim figyelmébe, mert az általa elért eredmény igazolja annak helyességét s ezenkívül nagymérvű rézgálic megtakarítással is jár.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egylet részére.**

— **Jegyzéke azoknak a cikkeknek,** amelyeknek a magyar szent korona országai területén kívül fekvő helyekre postán szállítása tilos. I. Élelmi cikkek. 1. Árpa, annak mindennemű őrleménye és malomterméke (árpa, árpaliszt, árpakása, árpagyöngy, árpakorpa stb.) 2. Aszalt szilva. 3. Bab, száraz, hántolt, hántolatlan, egész, törött vagy zuzott, törve és őrölve is. 4. Borsó, száraz, felezve, törve, őrölve is, ideértve a takarmányborsót. 5. Baromfitojás. 6. Burgonya- és burgonyaliszt. 7. Buza és annak mindennemű őrleménye és malomterméke. 8. Cukor és cukorka. 9. Dara, gabonaneműekből, burgonyából, rizsből; csontdara. 10. Dió (töretlen és tört állapotban.) 11. Ételolaj, mindennemű. 12. Főzelék és zöldség friss és szárított állapotban is. 13. Hajdina (pohánka, tatárka). 14. Mindennemű kávé (gyarmati kávé, gabonakávé, hadikávé, pótkávé, árpakávé stb.) 15. Keményítő, mindennemű keményítőliszt. 16. Kétszeres. 17. Köles, köleskása, kölesliszt. 18. Lencse, mindennemű. 19. Liszt (buza-, rozs-, kétszeres-, árpa-, zab-, tengeri-, rizs-, bab-, borsó-, lencse-, burgonyahenger-, köles-,

keményítő-, tengericsira-, kölestakarmány-, csont-, szaru-, bőr-, vér-). 20. Lóheremag. 21. Makaróni. Maláta, mindennemű. 23. Méz. 24. Paprika, mindennemű, minden formában. 25. Rizs- és rizsliszt. 26. Rozs, annak mindennemű őrleménye és malomterméke. 27. Sajt és turó, mindennemű. 28. Sertéshus, mindennemű friss sertéshus, elkészített sertéshus, pácolt, sózott, füstölt stb. sertéshus. 29. Szalámi mindennemű; mindennemű hentesáru, kolbászárú. 30. Szilvaiz. 31. Tarhonya. 32. Teasütemény (cakes). 33. Tengeri, csöves vagy morzsolt, annak mindennemű őrleménye és malomterméke. 34. Tésztaeműek. 35. Tea, mindennemű. 36. Zab és belőle előállított liszt és mindennemű egyéb őrleménye. 37. Zsíradék, mindenféle állati és növényi zsíradék, mindennemű szalonna, háj, mindennemű zsír (disznózsír, libazsír) vaj, mindennemű művaj (margarin). II. Egyéb cikkek. 1. Balata (kaucsuk és guttaperchához hasonló anyag) és balatát tartalmazó ócskaanyagok. 2. Faktisz (regenerált gumminak lenolajjal való keverése folytán áll elő). 3. Gummi (nyers) és gummit tartalmazó ócskaanyagok, gummikeverékek és gummioldatok (gyártásnál használtak). 4. Guttapercha és guttaperchát tartalmazó ócskaanyagok. 5. Mosószappan és mosópor. 6. Olaj (mindennemű). 7. Regeneratum (gummit, balatát vagy guttaperchát tartalmazó ócskaanyagokból gyári uton kiválasztott gummiszerű tartalom.)

Jó házból való pénztárosnő kerestetik. Fizetés havi 60—80 K, teljes koszt és esetleg lakás. Lehetőleg helybeli ajánlatok Preisich Jakab kereskedő címére (Szászváros, Országut) küldendők. 72 1—

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt papir-raktárát u. m.: eljegyzési- és esküvői-kártyáit, diszes kiállítású meghívóit, névjegyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek iskolai és irodai írószerek, hivatalos és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerekkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala

Hirdetmény.**Lóvétél.**

Az 1917. évi november hó 24-én reggel 8 órakor egy katonai bizottság lovakat szabadkézből való vételre Szászvárosra beérkezik.

Lóbirtokosok, kik lovaikat önként eladni akarják, azokat fenti napon állítsák elő. Nyilvántartó-lappal ellátott lovak is vétetnek.

Nyilvántartó-lappal ellátott lovakat azonban a vételbizottságnak csak az ellátási járason belől szabad előállítani.

A nyilvántartó-lapok okvetlenül elhozandók. A birtokossal megállapított vételár azonnal fog kifizettni.

Ugy a nyilvántartó-lappal ellátott lovak, mint egyéb lovak birtokosai figyelmeztetnek, hogy azokat ne adják el közvetítő-kereskedőknek, hanem saját érdekükben ajánlják megvételre közvetlen a katonai vételbizottságnak.

Cs. és kir. Lónyilvántartótiszt
Nagyszeben.

74 1—2

China-vasbor

Elsőrangú minőségű vérképző gyógyszer, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítőszert. 0000 Ára 6 korona.

Kapható

DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél
71 SZÁSZVÁROS 2-10

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. órás és ékszerész
56 4— SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

Irodai munkaerő több évi gyakorlattal, ki a magyar-német nyelvet szóban és írásban bírja, gép- és gyorsírásban gyakorlott, mint irodai munkaerő vagy üzletben alkalmazást keres itt vagy a vidéken. Szíves megkereséseket a kiadóhivatalba „Megbízható” jellegre kérek. 73 1—2

Schuleri Frigyes

Részvénytársaság * Szászváros.

Eladunk marosmenti, küküllőmenti faj-, asztali-, pecsenyeborokat, továbbá rumot, likőröket, különböző édesített pálinkákat nagyban és kicsinyben. Szolid árak! :: Pontos és gyors kiszolgálás! :: Telefonszám 9.

Tisztelettel:

Schuleri Frigyes Részvénytársaság
77 Szászváros. 1—

Pannonia Vendéglő és kávéház Szászvároson.**Értesítés!**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a szászvárosi Főtéren levő :: ::

Pannonia kávéház és vendéglő

vezetését átvettem s a mai naptól kezdve magam vezetem. Kitűnő konyhám olcsó és izletes ételkkel, pincém pedig jó borokkal fog a n. é. közönség rendelkezésére állani. — Naponként friss sör! Pontos, gyors és olcsó kiszolgálás. Számos pártfogást kérve, maradtam teljes tisztelettel: 76 1—3

PIROSKA JÁNOS.**Hullott almát,**

körtét, minden mennyiségben **veszünk** a legmagasabb napi ár mellett. 65 3—6

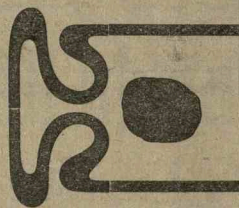
„TRANSYLVANIA” konzervgyár
m. sz. DÉVA.

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy

fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfényrel) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelém és vevőim teljes meglegedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

55 4—

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkekben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, kretonok, zefirek, vásznak, gyermekruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermekcipőit a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Nagy raktár munkás

fatalpu cipőkben.

31 11—

Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.